

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De vndecimo articulo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

terā exiit fontus eoz. Secūdo q̄ntuz
ad sexum. q̄ nullus abijcit siue sit iuue
nis siue senex. siue masculus. siue femia
Tertio quātū ad tps. quia oēs fideles
qui fuerūt a p̄ncipio abel iustiz qui vsq̄
ad finem mūdi erūt: hos continet ecclia
z durabit ip̄a etiam vsq̄ ad finē mundi
Quia regnū ecclie est firmissimum. ex
quo nō est subuersum p̄ tyrannos. s. ne
ronem. dyocletianū. arrium. iulianum
qui fortissime impugnaverūt eccliam.
z conati sunt eam exterminare. Sz q̄nto
pl̄ illos fideles martyrizauerūt: tāto pl̄
multiplicati sunt. sicut filij isrl̄ a pharao
ne oppressi plus fuerunt multiplicati:
Exo. i. Immo nec antichrist̄ p̄ualebit
adūsus eā. s. eā ex toto ext̄minādo. Uñ
mat. xxvij. Ecce ego vobiscū sum vsq̄
ad consummatōem seculi. sed post con
summatōem tunc remanebit in celo.
Sed iam ecclia sancta diuisa est i tres
Una est in mūdo. alia i purgatorio. ter
cia in celo. z hoc designatur in diuisione
hostie que in tres partes diuidit̄ i missis
sacerdotum.

De vndecimo articulo.

Sanctorum communione remis
sionem peccatorum. Hunc articu
lum s̄m Henricū de sirna. posu
it Judas radeus frater symonis z iaco
bi. Pro quo sciendum q̄ sanctorum com
munio est bonorum spūaliū p̄ sanctos acq̄
sitorum cōgregatio. Unde int̄ alia q̄ sunt
nobis credenda etiā specialit̄ est creden
da cōmunicatio sc̄torum in ecclia. Nā oēs
peccatores existentes sine peccato mor
tali participes sūt omnium bonorum q̄ fiunt
in ecclia per quodlibet mēbrum ecclie
Sicut si candela accendat̄ p̄ aliquo spe
cialiter: omnes qui cū illo sunt beneficiū
candele percipiunt: nisi in visu impediā
tur: scilicet obstaculo peccati mortal̄ qd̄
obtenebrat intellectum z inficit affectū.
Juxta illd̄ psal. Participem me fac de
us omnium timentium te. Ratio autē
quare communia sunt bona ecclie est

charitas z vnitas fidelium. quia charitas
nō querit que sua sunt. sed quod vtile ē
et bonum multis Ideo ip̄a est distribu
trix bonorum que fiunt in ecclia. Quod bonū
ecclie in singula membra corporis christi
misticā distribuā potest declarari p̄ tria
exempla. Primum est in homine: cuius ci
bus fuerit bene digestus dirigit̄ ad sin
gula membra sana. Secūduz exemplū
est in arboze in qua humor p̄ radicē at
tractus diuidit̄ p̄ singulos eius ramos
saltem nō aridos. Tertium exemplum
est in fonte emanāte q̄ diuiditur in mul
tos riuulos nō obstructos. Quā aut̄ ab
homine aliqd̄ membrū v̄l ab arboze alq̄
qd̄ ramus amputatur: ad illū nō mittit̄
tur nutrimentū. sic quādo ab ecclia ali
quis p̄scinditur p̄ heresim aut inobediē
tiam aut excommunicationem seu cha
ritatis amissionem. tūc priuatur sancto
rum cōmunionē z bonorum ecclie participā
tōe. Et hoc q̄libet christianorum debz ab
horere z fugere. quia sic absclusus est in
statu damnatōis z oīm bonorum ecclie p̄
uatus. Sūt aut̄ tria p̄sicia inter alia q̄
a sanctorum cōmunionē proueniūt. scz
indulgentia prelatorum. preces sancto
rum. z suffragia fidelium mortuorum.
Unde est sciendū q̄ indulgentie veniūt
de thesauro ecclie z sanctorum commu
nionē. Hūc thesaurum habent dispē
re plati ecclie plus z minus huic z istū
dando s̄m causam rōnabilem Quattu
or tamē requirunt̄ ad hoc q̄ indulgentie
valeant s̄m Tho. sup. iij. dist. xx. Duo
ex pre dantis. z duo ex pre suscipientis.
Ex pre dantis requiritur auctoritas z cau
sa rōnabilis. scz vtilitas ecclesiastica Ex
pre suscipientis etiam duo. s. vt sit contri
tus z p̄fessus z faciat illud p̄ quo indul
gentia est data. Quo ad sc̄dam partē
articuli. s. remissionē peccatorum est tenendū q̄
oē peccatū siue sit actuale siue originale in
ecclia p̄ remediari z mederi. Nā p̄ bap
tismū tollit̄ oē peccatū in baptisato nō fictē
accedere. siue h̄ q̄ rite baptisat̄ sic adult̄

siue puulus Post baptismū at̄ q̄tēscāq̄
q̄s lapsus fuerit in pcc̄m siue sit mortale
siue veniale poterit p̄ verā p̄niam repa-
ri. Ergo firmiter quilibet credere debz
q̄ in ecclesia catholica est remissio omni-
um pcc̄orū. z in nulla alia secta. qz extra
ecclesiam non est sal^{us}. Et p̄tra istū articu-
lum faciunt hoīes despari: qui p̄t ma-
gnitudinēyl multitudinē pcc̄orū despe-
rant. qd̄ ē maximū pcc̄m. Un̄ Ihd̄. de
sum. ho. Desperatio ē pcc̄orū omni pcc̄o/
Un̄ etiā Aug⁹. sup iohem. De nemi-
ne desperādum ē: dum est in hac vita. so-
lum em̄ desperatōis crimē est qd̄ mede-
ri non p̄t. Ergo credere debem⁹ remissi-
onē pcc̄orū:

De duodecimo articulo.

Carnis resurrectionē z vitaz eter-
nam amen. Hunc articulū po-
nit beatus Barthias ap̄ls vbi
duo tāgit. Primo generalē resurrectōez
vbi dicit. carnis resurrectionem. Secū-
do et̄nā glām dicēs: vitā et̄naz. Circa
p̄mū norandum q̄ oēs hoīes simul re-
surgēt in nouissimo die. Un̄ Iohis. s.
Venit hora in q̄ oēs q̄ in monumentis
sūt audiet̄ vocē filij dei. z qui audierint
vīuet̄. Itē ap̄ls. i. ad Cor. iij. Oēs q̄
dem resurgemus. Un̄ credēdū est om̄i
christiano q̄ quilibet homo idem in nu-
mero resurget cū eodē corpe in quo iam
vīuit Un̄ Iob. iij. Rursum circūdabor
pelle mea: z in carne mea videbo deum
saluatorē meum quem vīsurus sum ego
īpez nō alius. Ad denorandū idēptita-
tem p̄t̄ij corp̄is. q̄uis em̄ corp⁹ in cinē-
rem et in puluerem redactum sit: tamen
oīa ista que spectāt ad cōplemētū corpo-
ris redibūt. z idem corpus resurget. Et
eadē aīa illius hoīs hoc idē corpus sibi
assumet. z ei p̄iūget. Hoc patz. qz si hō
qui meruit debeat p̄miari vt iustus ē: ne-
cessē est: vt idem corp⁹ z eadē aīa ī resur-
rectōe itēz p̄iūgant̄ que p̄iūs fuerunt
sūt p̄iūcta dū vīuerēt an̄ mortē. Nā si aīa
aliō corp⁹ assumēt̄: n̄ eēt resurrectio. sed

nouū corp̄is assumptio. Et hoc patz q̄
idem corpus in numero cuiuslibet electi
qd̄ nūc est grossum. mortale. corruptibi-
le. defectuosum. obscurū. passibile z gra-
ue: hoc erit in resurrectōe īmortale. sub-
tile. īcorruptibile sine defectu: z clarū. ī-
passibile z agile Et dico notāter cuiusli-
bet electi. qz corpa reproboz erūt valde
passibilia grossa ponderosa z obscura.
S; q̄reret q̄s de etate resurgentiū z q̄n-
titate. R̄ndetur: oēs in eadē etate resur-
gent. sicut x̄ps q̄ fuit. xxxij. annoz z q̄si
dimidiū. Sicut in eadē etate oēs resurge-
mus tā senes q̄ iuuenes. Et in illa q̄n-
titate stature resurget vnus q̄s q̄z quā tūc
habuit vel habuisset si ad talē etatē pue-
nit vel puenisset sine impedimēto sui sta-
tus Un̄ ap̄ls ad eph. iij. Donec occur-
ramus in virū p̄fectū in mēsurā etat⁹ ple-
nitudinē xp̄i **Q**uāti ad secū-
dam p̄tem istius articuli vbi dicit̄ vītam
eternā) Sciendū q̄ qlibet homo debet
credere vītam eternā: q̄ vita īpe de⁹ est
Iohis. xij. Ego sum via veritas z vi-
ta. Et ideo anima que semp erit p̄iūcta
deo semp habebit vītam eternam. Et
nota q̄ vīta eterna omnibus bonis ab-
undat. Et ideo est finis omniū desiderā-
orum nostrorum. nam in vīta eterna sen-
sus delectabitur. intellectus illuminabi-
tur. affectus quietabitur. appetitus sa-
tiabitur. Unde Augustin⁹ libro. ij. de
ciuitate dei. O chare illam vītam āple-
cti debuisti vbi est vita sine morte. lux
sine tenebris. iuuet̄ sine senectute. pax
sine discordia. volūtas sine iniuria. reg-
num sine commutatōe. quia non amit-
titur. Unde Iohānis. xvi. Gaudium
vestrum nemo toller a vobis. Et taz ex-
cellens est illud gaudium: z tam multa
sunt ibi bona q̄ de singulis dicere q̄ ibi
erunt deficit humanus intellectus. nō
solum human⁹ s; et̄iaz angelicis: ap̄lo
attestāte. q̄ ait. i. Choz. ij. Qd̄ nec ocul⁹
vidit: nec aur⁹ audiuit: nec in cor homi-
nis ascendit q̄ p̄parauit deus his q̄ d̄li